

Centrum för Arbetslivsforskning (UCLS)

Verksamhet 2020

UCLS är ett flervetenskapligt forskningscenter som samlar arbetslivsforskare från nationalekonomi, statsvetenskap och arbetsrätt (Juridiska institutionen). Centret, som är placerat vid nationalekonomiska institutionen, skapades 2009 genom ett 5+5-årigt anslag från FORTE om totalt 50 miljoner kronor. Medlen från FORTE disponerades även under 2020.

UCLS bedriver forskning inom ett stort antal områden med koppling till arbetsmarknaden:

- Arbetslöshet och socialförsäkringar
- Teknologisk utveckling och arbetsmarknaden
- Arbetsmarknadsinstitutioner och arbetsmarknadsrelationer
- Utbildning, inkomster och ojämlikhet
- Invandring, integration och segregation
- Politiskt deltagande and ojämlikhet
- Kön, hälsa och familjepolitik

Forskningen bedrivs på högsta internationella nivå. Enligt FORTEs 5-årsutvärdering: *“UCLS members have published in the world’s very top journals for economists, leading field journals and many other international journals of high standing.”* Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitetet utvärderade verksamheten 2018 och konkluderade att *“UCLS... [har]... fungerat mycket väl, både vad gäller forskningsresultat och forskningssamarbete över disciplingränserna.”*

UCLS-anknutna forskare har publicerat 19 (14) uppsatser i de allra bästa tidskrifterna i nationalekonomi (t.ex. *American Economic Review* och *Quarterly Journal of Economics*) och statskunskap (t.ex. *American Political Science Review* och *American Journal of Political Science*) sedan 2011 (2016).

Under de gångna åren har UCLS finansierat doktorander, forskare och forskningsnära aktiviteter i samarbete med de berörda institutionerna. I flera fall har UCLS stått som garant för forskningstid vid rekrytering av framstående forskare till lektorat, garantier som sedan inte behövts realiserats eftersom

forskarna har fått andra anslag. Detta har inneburit att centret, genom sin relativt fria användning av forskningsmedel, kunnat generera ett mervärde även i fall då medlen i slutändan inte använts.

Ett särskilt mervärde med centret är att vi har kunnat garantera forskningstid inom det arbetsrättsliga fältet vid Juridiska fakulteten där ämnet är relativt litet. Vi bedömer att det är viktigt för UCLS verksamhet, och för den samlade arbetsmarknadsforskningen inom universitetet, att det finns tillgänglig arbetsrättslig kompetens och därför har området prioriterats.

Under 2020 har UCLS styrelse haft följande sammansättning:

- Ordförande *Mats Edenius* (Institutionen för Informatik och Media UU)
- Ledamot *Lena Hensvik* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- Ledamot Karl-Oskar Lindgren (Statsvetenskapliga institutionen UU)
- Ledamot *Claes Stråth* (f.d. generaldirektör Medlingsinstitutet)
- Studeranderepresentant *Lillit Ottoson* (Nationalekonomiska institutionen UU) (till och med 2020-03-31)
- Studeranderepresentant Elin Boström (Nationalekonomiska institutionen UU) (från 2020-04-01)

UCLS ledningsgrupp bestod av

- Föreståndare *Peter Fredriksson* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- Biträdande föreståndare *Per-Anders Edin* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- *Lena Hensvik* (Nationalekonomiska institutionen UU)

Administrativt stöd har tillhandahållits av *Ulrika Öjdeby*.

Sedan 2019 ingår "Uppsala Immigration Lab" (UIL) som en självständig del i UCLS. Föreståndaren för UCLS (Peter Fredriksson) och den vetenskaplige ledaren för UIL (Olof Åslund) har närvaro- och yttranderätt vid UCLS styrelsemöten. Avsnitt 1 beskriver verksamheten som finansieras av de medel som är öronmärkta för UCLS, medan avsnitt 2 redogör för verksamheten vid UIL.

1. Verksamheten som bedrivs via UCLS finansiering

1.1 Finansierad personal

Följande personer finansierades av UCLS under 2020:

1. Föreståndare: *Peter Fredriksson* 10 procent (Nationalekonomi)
2. Gästprofessor *Francis Kramarz* 20 procent (Nationalekonomi)
3. Forskare *Caroline Johansson* 20 procent (Arbetsrätt)
4. Forskare *Giulia Mariani* 100 procent, 2020-01-01-2020-10-30 (Statskunskap)

5. Doktorand *Anton Brännlund* (Statskunskap)
6. Doktorand *Simon Ek* (Nationalekonomi)
7. Doktorand *Lucas Tilley* (Nationalekonomi)
8. Forskningsassistent Nima Farrahi 100 procent, 2020-01-01-2020-01-31. (Nationalekonomi)

1.2 Finansiering

Sedan 2018 erhåller UCLS en basfinansiering av Uppsala Universitet om 1,5 miljoner kronor per år. Denna basfinansiering täcker dels ca. 20 procent av en tjänst i arbetsrätt, UCLS konferensverksamhet, samt ersättningen till föreståndaren. Under 2020 återstod fortfarande medel från Fortes programstöd, vilket innebär UCLS finansierat en större mängd personal än vad centret kommer att göra framgent.

Forskningsverksamheten inom UCLS finansieras av externa forskningsanslag. Under 2019 tilldelades UCLS-anknutna forskare två miljöstöd av Vetenskapsrådet. Projekten, som vardera finansieras med drygt 17 miljoner under 6 år berör *Teknologisk utveckling och framtidens arbetsmarknad* (leds av Oskar Nordström Skans) samt *Invandring och integration* (leds av Olof Åslund). I tillägg till dessa miljöstöd finns också en större mängd projektanslag kopplade till UCLS. Framgent är tanken UCLS-anknutna forskare ska kunna använda centrets infrastruktur – för t.ex. populärvetenskaplig kommunikation – som ett sätt att stärka sina forskningsansökningar.

1.3 Konferenser

Under ett normalår arrangerar UCLS fyra återkommande möten och ett antal enskilda konferenser. Under 2020 har de flesta konferenser ställts in på grund av den pågående Coronapandemin. Pandemin innebär också att verksamheten under våren 2021 kommer att vara väsentligt mindre än under ett normalår.

Återkommande möten:

UCLS Spring Meeting då centrets forskare presenterar sin pågående forskning under en eftermiddag ställdes in 2020.

UCLS Annual Conference anordnades virtuellt 2 september 2020. Presentationer gavs av UCLS nya *scientific advisory board* – *Erik Plug*, *Uta Schönberg* och *Marko Terviö* – och av UCLS forskare. Särskilt fokus låg på de UCLS doktorander som avsåg att söka jobb via den internationella jobbmärkten.

UCLS Konferens i Industriella Relationer anordnades virtuellt under en halvdag 9 november 2020. Svenska forskare inom arbetsrätt, företagsekonomi, statskunskap, kulturgeografi och nationalekonomi presenterade sin forskning. Temat för årets konferens var den s.k. LAS-utredningen.

UCLS PhD Workshop då doktorander som är affilierade med UCLS presenterar sin forskning under 2020.

2 Uppsala Immigration Lab

Uppsala Immigration Lab (UIL) ingår som en självständig del av UCLS. Verksamheten bedrivs med stöd från Rektor, Samhällsvetenskapliga fakulteten och Nationalekonomiska institutionen (NEK) under fem år med start 2019. Forskare knutna till UIL har också projekt- och programstöd från Vetenskapsrådet, Forte och Formas.

UIL forskar kring frågor om migration, arbetsliv och samhälle. Ambitionen är att skapa ny och relevant kunskap och kommunicera denna till beslutsfattare, media och allmänhet. Samarbeten mellan discipliner och med aktörer utanför akademien är viktigt för att uppnå detta.

UIL är en del av en mycket stark och aktiv bredare miljö med tyngdpunkt mot kvantitativ empirisk forskning kopplad till migration och integration. I denna miljö ingår forskare från t.ex. Nationalekonomiska, Statsvetenskapliga och Kulturgeografiska institutionerna, IBF (Institutet för bostads- och urbanforskning) och IFAU (Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering).

I september 2019 tillträdde Olof Åslund en gästprofessur vid NEK och utsågs till vetenskaplig ledare för UIL. Under hösten samma år pågick arbetet med att hitta former för och knyta personer till verksamheten. Alternativ för lokaler utreddes, och kommunikationsarbetet inleddes genom framtagandet av en webbplats och grafisk profil. Trots att den allmänna utvecklingen under 2020 har inneburit betydande begränsningar, så har mycket verksamhet kunnat genomföras.

2.1 Projekt och publikationer

UIL:s projektkatalog omfattar i dagsläget ca 25 pågående projekt. Graden av anknytning till UIL varierar, vilket också är avsikten. Vissa projekt har initierats och finansieras helt inom ramen för UIL, medan andra är sedan tidigare pågående tematiskt relevanta projekt där UIL-forskare deltar. Bland större åtaganden kan nämnas ett projekt med psykologiska institutionen (Uppsala universitet) och Arbetsförmedlingen, och ett samarbete mellan UIL och Nya kompisbyrån. Det förstnämnda projektet rör hur egenskaper och förmågor påverkar olika grupperns möjligheter på arbetsmarknaden. Det andra projektet studerar effekter av integrationsinsatser inom ramen för civilsamhället. Båda exemplen visar UIL:s ambition att bedriva verksamheten i nära dialog med, och till nytta för, politik och samhälle.

UIL-initierade projekt har ännu inte kommit till publiceringsfasen. Men den bredare miljöns styrka visas av att migrations- och integrationsstudier av UIL-forskare under 2020 antagits och publicerats i välrenommerade tidskrifter, t.ex. *Journal of Public Economics* och *Journal of Urban Economics*. Anknutna forskare medverkar också i ett flertal policyrapporter och avhandlingskapitel.

2.2 Kommunikation och externa aktiviteter

13 januari 2020 anordnade UIL en workshop med nästan 50 deltagare och 15 presentationer. Syftet med workshopen var att sammanföra forskare och synliggöra pågående projekt i relaterade miljöer i Uppsala. Övriga planerade evenemang under året har skjutits på framtiden. Detta inkluderar en lansering med inbjudna deltagare som var planerad till 13 oktober, men som fick ställas in med kort varsel på grund av smittspridningen.

15 juni publicerades UIL:s webbplats uu.se/uil. Den presenterar verksamheten genom pågående projekt, publikationer och personal. UIL medverkade under året i forskarpodden vid Uppsala universitet. Genom att UIL finansierar delar av en kommunikatörstjänst vid NEK finns också möjlighet att utveckla forskningskommunikationen.

2.3 Personal och löpande verksamhet

Under våren 2020 rekryterades Linna Martén som forskningssamordnare på deltid. I samarbete med satsningen Urban Lab anställde UIL också en grupp med forskningsassistenter (totalt fyra heltider) som utgör en viktig resurs i flera projekt inom UIL. Tanken är att gruppen förnyas genom nyrekrytering ungefär en gång per år. Rekrytering av postdoc via den internationella "Economics job market" inleddes under hösten och avslutas under våren 2021. Mellan två och tre doktorandtjänster finansieras med stöd av interna och externa anslag kopplade till UIL. En betydande budgetpost används också för personal vid psykologiska institutionen inom det projekt som nämnts ovan.

Under året har en lokal i anslutning till NEK iordningsställts. Där finns åtta färdiga arbetsplatser och möjlighet till större möten med deltagande både på plats och på distans. Av förklarliga skäl har lokalen hittills bara använts i begränsad utsträckning.